

No : 2026/74

Tarih : 01.10.2026

Konu : Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerin Türk Lirasına Dönüşüm Desteğinde Yeni Dönem

2026/11 sayılı Tebliğ ile süre uzatımı, 1 Ekim 2026 sonrası yeni koşullar ve önceki düzenlemelerin gelişimi

Tarih	3 Ağustos 2026	Dayanak	1 Ağustos 2026 tarihli, 33327 sayılı RG
Konu	Döviz dönüşüm desteği	Yürürlük	Süre uzatımı: 1.8.2026 Yeni rejim: 1.10.2026

Kısa cevap

Özet: Döviz dönüşüm desteğinin %3 olarak uygulanma süresi 31 Ocak 2027'ye kadar uzatılmıştır. Ancak destekten yararlanma şartları 1 Ekim 2026 itibarıyla önemli ölçüde değişiyor. Bu tarihe kadar mevcut "bir ay döviz almama taahhüdü" esaslı sistem; 1 Ekim'den sonra ise döviz pozisyon oranı, firma bazlı üst limit ve daha kapsamlı kontrol mekanizması şeklinde uygulanacaktır.

1 Ağustos-30 Eylül 2026 döneminde: Mevcut Uygulama Talimatındaki bir aylık döviz almama taahhüdü ve ilgili kurallar devam etti; destek oranı %3'tür.

1 Ekim 2026-31 Ocak 2027 döneminde: Döviz almama taahhüdü yerine, TCMB'nin belirleyeceği döviz pozisyon oranı sınırı ve firma bazlı üst limitler geçerli olacaktır; geçici destek oranı yine %3'tür.

1 Şubat 2027 sonrasında: Yeni bir uzatma yapılmazsa Tebliğdeki temel oran olan %2 uygulanacaktır.

1. Düzenlemenin tarihsel gelişimi

1

Tarih/Düzenleme	Dönem	Başlıca değişiklik
26.01.2023 2023/5	Başlangıç	Yurt dışı kaynaklı dövizin TCMB'ye satışı ve belirli TL vadeli hesaplara dönüşümü için %2 destek sistemi kuruldu.
08.06.2024 2024/14	Sadeleşme ve yaptırım	Vadeli TL mevduat/katılma hesabına dönüşüm ayağı kaldırıldı. Yurt dışı kaynaklı döviz tanımı genişletildi; usulsüzlük ve gerçeğe aykırı beyan yaptırımları güçlendirildi.
03.05.2025 2025/11	Geçici oran artışı	Temel %2 oran, 5 Mayıs-31 Temmuz 2025 arasında geçici olarak %3'e çıkarıldı.
01.08.2025 2025/18	Kapsam ve uzatma	Tebliğin amacı yalnızca TCMB'ye döviz satışı desteğine odaklandı; %3 uygulaması 31 Ekim 2025'e uzatıldı.
01.11.2025 2025/26	Süre uzatımı	%3 uygulaması 30 Nisan 2026'ya uzatıldı.
01.05.2026 2026/8	Süre uzatımı	%3 uygulaması 31 Temmuz 2026'ya uzatıldı.
01.08.2026 2026/11	Yeni model	%3 uygulaması 31 Ocak 2027'ye uzatıldı; 1 Ekim 2026'dan itibaren döviz pozisyonu ve katma değer esaslı yeni sisteme geçilmesi düzenlendi.

2. 30 Eylül 2026'ya kadar geçerli uygulama

Yeni rejimin esas hükümleri 1 Ekim 2026'da yürürlüğe girdiğinden, bu tarihe kadar 18 Mayıs 2026 tarihli TCMB Uygulama Talimatındaki mevcut sistem dikkate alınmıştır.

- Kapsamdaki firmalar: Bankalar ve TCMB'nin belirlediği diğer mali kuruluşlar hariç, Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan tüzel kişiliğe sahip firmalardır.
- İşleme esas dövizler: ABD doları, avro ve İngiliz sterlinidir. Diğer dövizler banka tarafından bu para birimlerinden birine çevrilerek TCMB'ye satılabilir.
- Kapsamdaki gelirler: Talimatta tanımlanan ihracat gelirleri, belirli döviz kazandırıcı hizmet gelirleri ve serbest bölgeden yurt dışına yapılan satış gelirleridir. Kaynağın uygunluğu aracı banka tarafından belge bazında kontrol edilir.
- Taahhüt: Destekten yararlanmak isteyen firma, satış işlemi sırasında bir ay boyunca döviz/kıymetli maden alımı yapmama ve bu amaçlarla yurt dışına transfer gerçekleştirmeme taahhüdü verir.

- İstisnalar: Taahhüt tutarının %10'una kadar döviz alımı; aynı gün en az alınan tutar kadar döviz satışı; belirli dönüşümlü hesap işlemleri ve bir tarafı TL olmayan arbitraj işlemleri ihlal sayılmaz.
- Reeskont kredisi kısıtı: İlgili Uygulama Talimatlarında belirtilen Ek-4 kapsamındaki reeskont kredisini kullanan firmalara kredi vadesi boyunca bu destek sağlanmaz.

Dikkat: 1 Ekim 2026'dan önce verilen döviz almama taahhütleri kendiliğinden ortadan kalkmayacaktır. Bu taahhütlerin ihlalinde, eski hükümler uygulanmaya devam edecektir.

3. 1 Ekim 2026'dan itibaren yeni sistem

Başlık	Mevcut sistem	1 Ekim 2026 sonrası
Ana koşul	Bir ay döviz almama taahhüdü	Talep üzerine ve TCMB'nin belirlediği döviz pozisyonu oranı sınırının aşılması
Destek oranı	Temel %2; geçici %3	Temel %2; 31.01.2027'ye kadar geçici %3
Üst limit	Tebliğde yeni modeldeki açık katma değer formülü yok	Satılacak döviz veya alınabilecek destek için üst limit; kârlılık ve işgücü maliyetinden oluşan katma değer dikkate alınacak
Aracılı ihracat	DTSS ve SDTŞ odaklı	DTSS, SDTŞ ve diğer aracılı ihracatçılar; destek doğrudan tedarikçi firmaya
Banka komisyonu	Açık Tebliğ hükmü yok	Aracı banka komisyon alabilecek; azami oranı TCMB belirleyecek
Kontrol ve inceleme	Banka kontrolleri ve mevcut yaptırımlar	TCMB'nin doğrudan bilgi isteme, inceleme, ödemeyi bekletme ve bağlantılı firmalara uzanan tedbir yetkisi

Döviz pozisyon oranı ve üst limit

Firmalar, destekten yararlanmadan önce döviz pozisyon oranlarının TCMB'nin belirleyeceği sınırı aşmadığını aracı bankaya tevsik edecektir. TCMB ayrıca firmaların satabileceği döviz veya alabileceği destek için üst limit belirleyebilecektir. Satış üst limitinin hesabında firma kârlılığı ile işgücü maliyetinden oluşan katma değer dikkate alınacaktır.

Açıklanması gereken hususlar: 3 Ağustos 2026 itibarıyla kamuya açık mevcut Uygulama Talimatı 18 Mayıs 2026 tarihini taşımaktadır. Döviz pozisyon oranının hesabı, sınır değer, tevsik belgeleri, katma değer formülü, üst limitler ve banka komisyon tavanı yeni/ güncellenmiş TCMB talimatıyla netleştirilmiştir.

Destegın ödenmesi ve dövizin iadesi

Hesaplanan destek TCMB tarafından firmaya ödenmek üzere aracı bankaya aktarılacaktır. Tebliğ kapsamında TCMB'ye satılan dövizlerin hiçbir şekilde iade edilmeyeceği açıkça hükme bağlanmıştır. Eksik belge nedeniyle destek talebi reddedilse dahi satılan dövizin iade edilmemesi riski bulunduğundan, satıştan önce uygunluk ve belge kontrolü tamamlanmalıdır.

4. Usulsüzlük, geri alma ve bağlantılı firma riski

Yeni düzenleme, yaptırımı yalnızca işlem yapan firma ile sınırlı tutmayan bir kontrol yapısı getirmiştir:

- Gerçeğe aykırı bildirim veya usulsüz/amaca aykırı kullanım halinde destek; ilgili dönem kur farkı ve destek ödeme tarihinden tespit tarihine kadar TCMB'nin en yüksek gecelik borç verme faiziyle birlikte geri alınır.
- İlgili firmanın destek talepleri ile TCMB kaynaklı kredi başvuru ve kullanımları, ihlal tutarı ve tekerrür dikkate alınarak TCMB'nin belirleyeceği süre boyunca kabul edilmez; suç duyurusuna TCMB karar verebilir.
- Geri alınacak tutar ödeninceye kadar firmanın kontrol ettiği, firmayı kontrol eden ve aynı kontrol çevresindeki diğer firmaların destek ve TCMB kaynaklı kredi talepleri de kabul edilmez.

- “Firma kontrolü”; doğrudan veya dolaylı en az %50 hisse, oy hakkı, yönetim kurulu üyelerini seçme hakkı veya yönetim kurulu üyelerinin en az %50’sine sahip olma ölçütlerinden biriyle oluşur.
- TCMB bilgi ve belge isteyebilir, firmayı incelemeye alabilir ve inceleme tamamlanıncaya kadar destek ödemesini bekletebilir. Aracı bankalar şüpheli işlemleri bildirmekle yükümlüdür.

5. Firmalar için önerilen uygulama adımları

- Döviz satışından önce gelirin Uygulama Talimatındaki “yurt dışı kaynaklı döviz” tanımına girdiğini ve gerekli gümrük beyannamesi, VRHİB, fatura veya serbest bölge belgesinin hazır olduğunu teyit edin.
- 30 Eylül 2026’ya kadar yapılacak işlemlerde bir aylık döviz almama taahhüdünü; banka, grup şirketleri, yetkilendirilmiş kişiler ve yurt dışı transferleri birlikte dikkate alarak merkezi biçimde izleyin.
- 1 Ekim 2026 sonrası işlemler için döviz pozisyonu hesaplamasına esas finansal verileri, ortaklık-kontrol yapısını, kârlılık ve işgücü maliyeti bilgilerini önceden hazırlayın.
- Döviz satışı kesin ve geri alınamaz olduğundan, destek uygunluğu ile banka teyidi alınmadan işlemi tamamlamayın.
- Aynı ihracat bedeli için mükerrer destek riskini önlemek üzere İBKB/DAB, gümrük beyannamesi ve banka teyitlerini işlem bazında eşleştirin.
- Yeni TCMB Uygulama Talimatı yayımlandığında oran, üst limit, belge seti, komisyon ve geçiş hükümlerini yeniden kontrol edin.

6. Sonuç ve değerlendirme

Düzenleme, %3’lük desteği 31 Ocak 2027’ye kadar sürdürürken 1 Ekim 2026’dan itibaren destek erişimini firmanın döviz pozisyonu ve oluşturduğu katma değerle ilişkilendirmektedir. Bu nedenle yeni dönem, yalnızca döviz satış işlemi değil; finansal durum, bordro/işgücü maliyeti, ortaklık-kontrol yapısı ve belge düzeninin birlikte yönetilmesini gerektirecektir.

Özellikle grup şirketlerinde bir firmadaki usulsüzlüğün bağlantılı firmaların destek ve TCMB kaynaklı kredi erişimini de etkileyebilmesi, işlem öncesi kontrolü kritik hâle getirmektedir.

Şaban Küçük

Yaşar Çatalkaya

Sevgi & Saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy